

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Directoraat-Generaal Sociale Zekerheid en Integratie
T.a.v. mevrouw A. Sumter
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Directie [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Contactpersoon
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Datum 30 mei 2024
Betreft Antwoordbrief toezichtbaarheidstoets Verzamelwet
2025

Onze referentie
2024 [redacted]

Geachte mevrouw Sumter,

Op 28 maart 2024 heeft u de Nederlandse Arbeidsinspectie het concept wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2025 toegezonden met het verzoek deze te beoordelen op het aspect van toezichtbaarheid.

De Arbeidsinspectie heeft breder gekeken dan slechts het aspect van toezichtbaarheid en voorziet problemen op de volgende onderdelen. Graag verzoeken wij u deze onderdelen te heroverwegen.

- De Arbeidsinspectie acht het wetsvoorstel op het onderdeel van de onderzoeksplicht na meldingen van bedrijfsartsen of andere deskundige personen onnodig en onwenselijk. Dergelijke meldingen krijgen reeds bijzondere aandacht via de Liaison-functionaris bij de directie Meldingen en Verzoeken. Een zwaardere weging van meldingen van bedrijfsartsen of andere deskundige personen heeft de Arbeidsinspectie dus reeds opgenomen in haar uitvoeringsbeleid. Wettelijke verankering van een onderzoeksplicht na meldingen van bedrijfsartsen of andere deskundige personen voegt niets toe en kan juist belemmeren dat passende interventies kunnen worden ingezet. Ook kan het ertoe leiden dat capaciteit moet worden ingezet op meldingen die inhoudelijk niet als zodanig worden beoordeeld, terwijl deze capaciteit dan niet voor andere meldingen beschikbaar is. Dat doet af aan het streven van de Arbeidsinspectie om het toezicht zo vorm te geven dat het maatschappelijk effect maximaal is.
- Voorts ontraadt de Arbeidsinspectie de wijziging van de nummering van de definitie van werkgever en werknemer. Een kleine herschikking van de nummering zorgt ervoor dat een nog niet in te schatten aantal documenten (werkinstructies, modelcorrespondentie, etc.) moet worden nagekeken om de verwijzing naar het artikel aan te passen. De nadelen overstijgen hierbij het kleine voordeel (cosmetisch/mooier en voldoen aan de Aanwijzingen voor de regelgeving) in hoge mate.

Een toelichting op voorgaande en een redactionele opmerking is in de bijlage opgenomen.

Directie [redacted]
[redacted]
[redacted]

Conclusie

In antwoord op uw verzoek kan ik u medelen dat het concept wetsvoorstel op het hierboven genoemde punt (onderzoeksplicht) onnodig en onwenselijk is bevonden door de Arbeidsinspectie. Een onderzoeksplicht zou daarnaast onevenredig capaciteit vergen die effectiever elders kan worden ingezet.

Datum

30 mei 2024

Onze referentie

2024-[redacted]

Wat betreft de overige wijzigingen ziet de Arbeidsinspectie geen aanleiding voor opmerkingen inzake de toezichtbaarheid.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Directeur APS

Directie [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Datum

30 mei 2024

Onze referentie

2024-[REDACTED]

Bijlage:

Gezien het doel van het concept wetsvoorstel, technische en kleine beleidsmatige wijzigingen, is de Arbeidsinspectie verrast door de uitbreiding van artikel 24, zevende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet via deze weg. De Arbeidsinspectie onderschrijft het belang van meldingen van bedrijfsartsen en andere deskundige personen (kerndeskundigen). De directie Meldingen en Verzoeken heeft de afgelopen jaren dan ook een aantal maatregelen genomen om de positie van bedrijfsartsen en kerndeskundigen bij het melden te versterken.

Op dit moment is de meldingsbereidheid van bedrijfsartsen nog laag. Dat heeft mede te maken met hun positie ten opzichte van de werkgever en de werknemer – bedrijfsartsen worden ingehuurd door de werkgever – en het feit dat zij melden van situaties als 'last resort' zien. De ervaring leert dat bedrijfsartsen vaak behoefte hebben om met de Arbeidsinspectie over bepaalde zaken te sparren. Bedrijfsartsen maken zich zorgen over de vertrouwelijkheid van de inhoud van de melding, mede in relatie tot hun eigen geheimhoudingsplicht.

Daarnaast sluiten meldingen van bedrijfsartsen op dit moment nog niet voldoende aan bij de uitvoeringspraktijk van de Nederlandse Arbeidsinspectie, in die zin dat zij niet altijd binnen het toezichtsgebied van de Arbeidsinspectie vallen. Om beide situaties te verbeteren, de meldingsbereidheid enerzijds en de kwaliteit van de meldingen anderzijds, is al diverse malen contact geweest met de beroepsvereniging. Er lopen verschillende trajecten om kwantiteit en kwaliteit te verbeteren, onder andere gericht op het informeren van de beroepsvereniging over taak en rol van de Arbeidsinspectie.

Zoals in de antwoordbrief genoemd krijgen meldingen van bedrijfsartsen en andere deskundige personen via de Liaison-functionaris reeds bijzondere aandacht. Op die manier is uitvoering gegeven aan de wens dat bedrijfsartsen en andere kerndeskundigen ervan verzekerd kunnen zijn dat hun melding serieus wordt meegenomen. Deze wijze van doorgeleiding/afhandeling geeft een beter beeld en gerichtere allocatie: van waar/naar wie de melding inhoudelijk en logistiek het beste kan worden doorgeleid. Waarbij kan worden afgewogen deze mee te nemen in bestaande inspectieplanningen en -processen. Daardoor kunnen passender interventies worden gedaan dan bij een formeel wettelijke onderzoeksplicht die gepaard gaat met extra bestuurlijke kaders en dito termijnen.

De positie van bedrijfsartsen ten opzichte van de werkgever is anders dan die van vakbonden of personeelsvertegenwoordigingen. Meldingen van bepaalde Arbo-professionals – zoals bedrijfsartsen – hebben op dit moment nog niet de kwaliteit die meldingen van vakbonden, ondernemingsraden en personeelsvertegenwoordigingen wel hebben en die passen bij een onderzoeksplicht. Een onderzoeksplicht naar aanleiding van meldingen door Arbo-professionals zou op dit moment onevenredig belastend zijn voor de uitvoeringspraktijk.

Bedrijfsartsen melden geregeld situaties die weliswaar de situatie op de werkvloer raken, maar waar de Arbeidsinspectie geen handhavende rol heeft. Waar arbeidsrechtelijke en privaatrechtelijke normen worden geschonden, zijn niet altijd bestuursrechtelijke normen in het geding. Daarnaast worden situaties gemeld die vooral de individuele belangen van de werknemer raken. Bij dergelijke zaken zijn de situatie en de werknemer over het algemeen meer gebaat bij mediation of (arbeidsrechtelijke) rechtsbijstand van de werknemer en niet bij bestuursrechtelijke handhaving door de Arbeidsinspectie. Werknemers zijn in geval van een arbeidsconflict niet geholpen met handhaving van bestuursrechtelijke normen en dit zorgt voor verkeerde verwachtingen en teleurstellingen. De Arbeidsinspectie heeft immers geen rol bij het begeleiden van individuele werknemers in dit soort situaties.

Directie [REDACTED]

Datum

30 mei 2024

Onze referentie

2024 [REDACTED]

Hoewel de Arbeidsinspectie in grote lijnen het doel van de wetwijziging onderschrijft, zijn andere trajecten gestart om het gestelde doel te bereiken. Daarnaast is een onderzoeksplicht niet passend om de bestaande problematiek op te lossen. Omdat de kwaliteit van de meldingen niet voldoende is, is een onderzoeksplicht niet wenselijk en niet nodig.

Artikel 1 van de Arbowet: definities

Naast een aantal inhoudelijke wijzigingen van definities, arbeidsmiddelen en psychosociale arbeidsbelasting, wordt artikel 1 van de Arbowet geherstructureerd. De Arbeidsinspectie ontraadt deze wijziging.

Dat het derde lid wordt herschreven om te voldoen aan de Aanwijzingen voor de regelgeving kan de Arbeidsinspectie begrijpen.

De impact van het hernummeren van de voor de Arbowet centrale begrippen 'werkgever' en 'werknemer' moet echter niet worden onderschat. De definities van 'werkgever' en 'werknemer' wijzigen inhoudelijk niet. De wijziging van de numerieke verwijzing in de Arbowet betekent echter dat een nog niet te overzien aantal handboeken, werkinstructies, procesbeschrijvingen, modelcorrespondenties en andere documenten moet worden nagekeken en herschreven. Afgezien daarvan worden externe verwijzingen in literatuur, jurisprudentie en wetsgeschiedenis minder goed vindbaar en herleidbaar. Nu geen inhoudelijke wijziging van het begrip is voorzien, is er wat betreft de Arbeidsinspectie geen voldoende zwaarwegende reden voor de wijziging, nu de kosten de baten in overwegende mate zullen overstijgen.

Het lijkt de Arbeidsinspectie dus wenselijk het eerste en tweede lid ongewijzigd te laten, en het derde lid te herstructureren op de voorgestelde wijze.

Tot slot een redactionele opmerking. In een van de definities 'werknemer' dient dikgedrukte te worden aangepast: *werknemer*: de ander, genoemd **in de in de in dit lid** opgenomen begripsomschrijving van werkgever, met uitzondering van degene die als vrijwilliger arbeid verricht.